

התודה היתה באה פרק שמיני מנחות פא.

מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

1. יִדְּיוֹ תְּבַאֲיָנָה אֶת אֲשִׁי
 וְאֶת הַחֹלֶב עַל הַחֹזָה
 יִבְאֲנֻנִי אֶת הַחֹזָה לְהַצִּיף
 אֶתוֹ תִּנּוּפָה לִפְנֵי יְיָ
 וּקְרָא וְלֹא
 2. טוֹב אֲשֶׁר לֹא תִדָּר
 מִשִּׁתְּדוֹר וְלֹא תִשְׁלֹם:
 קִהְלָה ה' ד'

הגהות הב"ח

(א) גמ' הא היא וולדה תודה :
(ב) רש"י ד"ה ענין אחר וכו'
יש ספק ביד כהן לאוכלן
זיום אחד ובעלים יכולין
כל"ל ומציבות אצל הכהן דליכא
לכהנים גמחה :

מוסף רש"י

[illegible]

וְכִי מִפְּרִיעַן מִחֲלֹה. שׁוּם קִרְבֵּן לֵב מִנֶּחֱ
וְכֹמֶר. הוּא חֲזִיב לָקוֹת אֲרֻבְעִים עַל אֶרֶץ
הַיַּבֶּשׁה מִמֶּנּוּ וְכֹסֶפֶת וְכֹסֶפֶת אֵל הָאֲרֻבְעִים וְחַל אִם
דָּבָר שָׂוָה אֶשְׁכּוּר וּמַחֲמִידִים מִתְּלוֹת: אִם אֵל
לִחְמוֹת הַעֲשׂוֹה הַזֶּה קִדְּשׁ הַלֵּהם בְּשִׁשִּׁתִּים
פְּלָאִי אֲמַלִּי לֵב עֵצִי דִקְדַּשְׁתִּי מִעֲמֻלָּה:
וְלִיחִי לֵהֵם וְכו' וְדִקְדַּשְׁתִּי אֶל יוֹי מִטְּשִׁין
לְעֹשֶׂה לִיחִי לִיחִי פִלְסוּ וְיִיחַ חוֹל מִלְּחֹמֶת
הַעֲשׂוֹה בְּיָדֵי פִלְסוּ מִתְּלוֹת שְׂמֻדָּה
בְּשִׁשִּׁתִּים הַנֶּחֱ וּפְלִיטוּ הֵיחָ מִתְּלוֹת דְּהוּ
חוֹלִין לִיכָא אִשְׁכּוּרֵי דִלְאָל אִם נִכְסֹף לְעֹשֶׂה:
שְׂמֻס דִּלְאָלִי אֲרֻבְעִים. מְלוֹת דִּתְרוּמֵה
שְׂמֻס דִּלְהֵן וְכֵל מִקֹּם מִתְּלוֹת הַלֵּהם
לְמַעַלְמֵה וְאִרְי בְּשִׁשִּׁתִּים בְּעֹשֶׂה בְּמִקֹּם שְׂמֻס
בְּשִׁשִּׁתִּים. וְחֵי קִשִּׁי הֵא דִלְחַמְרֵי לֵעִיל (כג)
לֵב מִקֹּם שִׁיז לֵהם לְמַעַלְמֵה וְאִרְי
הֵיכָא אֲמַר דִּ פִסַּח מִלְּחֹמֶת אֲמַלִּי לֵב
אֲמַר מֵי מִתְּלוֹת אֲרֻבְעִים תְּמַרְוִי עֵינִי מִלְּחָה
בְּשִׁשִּׁתִּים דִּתְרַחֲטִין מֵי לֵעִיל (ד) לְפָנֵי כִי. מִכִּי
בְּשִׁשִּׁתִּים וְתוֹרֵה הֵא בְּכָל שְׂמֻסֵּי חֻלִּין קְטִילִין
חוֹלִין לְעֹשֶׂה. שְׂמֻס מִתְּלוֹת הֵיחָ: וְלִיחִי
שְׂמֻסִּים. מְלוֹת וְלִיחִיחֵי מִתְּלוֹת חֲרִבִי וְיִחֹן
וְלִיפְרִישׁ מִתְּלוֹת שְׂמֻסֵּה הַחֹל חֲרִבִי וְיִחֹן
נִגְזָר: וְלִיחָ אִךְ כִּי וְלִיכְשׁוֹ אֲרֻבְעִים
שְׂמֻסִּים. וְהֵי שְׂמֻסֵּה דִרְגוּלֵי אֵל הֵי
חֲרִבְעֵה מִתְּלוֹת וְיִיחֹן חֲרִבִי מִתְּלוֹת נִכְסֹף
דִּלְאָל כִּי דִקְדַּשְׁתִּי תוֹרֵה הֵיחָ הֵא חוּ שְׂמֻ
תְּלוֹת וְתוֹרֵה מִתְּלוֹת מִתְּלוֹת וְחֵי אִךְ הֵא
דִקְדַּשְׁתִּי תוֹרֵה וְחֵי הֵא חוּ אֲלַם חֵיחָ חוּ
הֵי שְׂמֻסֵּה לִיחִשְׁבִּינְהוּ מִחֵי מֵי דִקְדַּשְׁתִּי וְחֵי
חֵי חוֹלִין בְּעֹשֶׂה: וְאֲמַלִּי לֵב אֲשֶׁכּוּר בְּכִי
שְׂמֻס דִּתְּלוֹת מִתְּלוֹת אֲרֻבְעִים וְכִי

בגדלים דרכן איז ראה לאכול בי אס
ארבעה דעכור שמא איז כאן אלץ מודה
לחם וזין לאכול בי אס ארבעה מזה
(¹) והבעלים נמי מושהין שמא שמיין מרות
זו וכל שמונה קדשות ומנאל איתן ארבעה
חלות אצורים. ועלין דלחמינן י לא ליקום
לחולין ליכא למימר ממשעת בגדלים
לדרישם דהאם ליכא אלא דרישם חלות
וממה נפק אית ליה לפשוט' ד לתרומה
אלא הכא דרישם (²) עיי חלות איכא למימר
לדרישם שלח לנזרך חן וקא ממעת
לבעים בגדלים לדרישם: ענין אשר
דקא ממעת בגדלים לדרישם. דלוי עמלא
היכא ליכא אלץ חד קרבן יא יקדשו מ'
מרת שמויין אשר נאכלין להם אסין
אשר ודקר כולוהו נאכלין לבעים ויזין
ליכא אלץ ארבעה יא אסא (³) ציד
ואכלון ביזין חד יא חסד חסד (⁴)
לבעים שמוה (⁵) וכל בעלים יעילין להאכל
מתקן לכל מי שיריז ולא חסו לדי שריפה
אלא יא שמונה לבעים חן דאין נאכלין
אלא לבעים ובעים ובעים דלגת לא
מזו אכלי לכולוהו שמונה ביום אחד והוי
המותר בשפירם ושנאל לא הוי אלא מודה
יא מזה אלא דרישם וליה דרישם אלא

[illegible]

וְכִי מִפְּרִי־הַחֵלֶל לְמִסְכֵּי־הָאֶרֶץ לְשׂוֹם [קֶרֶן]
עַמִּי מִיּוֹרֵי הָרִבּוּעִים בְּחִפְזֵי־הַמָּוֶה
לְעֵלֹל דֹּלָרָם. לְעֵלֹל בְּכֹחַ פְּרִי־הָאֶרֶץ הַשְׂמֹטָה
דִּקְרִי־לָהֶם [עַל] מִשֵּׁי מִסֵּם וְדֹלָרָם לְרִבּוּעֵי
הָאֶרֶץ מְלֻמְלָמָה וְעוֹד תִּהְיֶה בְּכֹחַ צִבֵּי הַטּוֹשָׁה
לְחַלּוֹת מִסְכֵּי הָאֶרֶץ לְפָנֵי ה' וְלִקְרֹאֵהָ לֵּאמֹר
אֲחֵרִיתוֹת מִסְכֵּי קִדּוּשֵׁי הָאֶרֶץ כִּי כֻלָּה שְׂמֹנוֹת
וְנִסְחָ וּפְרִי דְמֵי אֲשֶׁר־נָתַן ה' לָנוּ כִּלְלֵי הַקּוֹק
וְהָאֶרֶץ לָנוּם מִלִּפְנֵי ה' עוֹלָם וְעוֹלָם קִדְּשָׁנוּ
וְנִמְנַעַם בְּצִלְהֵם מִתְרַבֵּעַ הַרְיוּתֵם דְּלֹא אֲחֵרִיתוֹת
מִסְכֵּי בְצִלְהֵם מִמַּעַט הָאֶרֶץ וְכֹאֲרִיתִינָם לָנוּ אֲחֵרִיתוֹת
לְפָנֵי מוֹהַב דְּרֹדָה. וְלֹאֵל לְנִמְנָח וְרִבִּי מִפְּרִי־
דְּסֵלֵי־לָנוּ אֲשֶׁר אֵינוֹ מִשְׁחֵי אֶלֶם כִּשְׁפָרֵי־הָאֶרֶץ
אֲשֶׁר אֵינוֹ אֵינוֹ מִשְׁחֵי אֶלֶם כִּשְׁפָרֵי־הָאֶרֶץ
יִחוּדֵם לֹאֵל צִלְמֵם מִתְרַבֵּעַ דְּקִדְּשָׁה לָנוּ מִסְכֵּי
הָאֶרֶץ וּפְרִי־שִׁמְחָה אֲחֵרֵי מִלְּחָמָה: וְלִיִּינֵי־
בְּמִסְכֵּי־הָאֶרֶץ: טוֹב אֲשֶׁר לֹא הָדוּר. לְעֵלֹל לִמְרֵעַ
וְהָאֶרֶץ יִבְאֵה אֶל יְהוֹמָם מִן הַקְּדוּשָׁה וְלֵאמֹר

אם איתא דרחוקיה ביה
יוחנן מודה היכא
כדאמרין לעיל ושמה דדוקא
חולין לעזרה דהוי אורח קמ

וכי מפרשישן תחלה למותרות יתיב רבי יצחק
בר שמואל בר מרתא קמיה דר"נ וייתיב וקאמר
ולייטי בהמה ולחם ולימא אי הך דקיימא תמורה
היא הא תורה והא לחמה ואי הך דקיימא תורה
היא הא לחמה והא תהוי תמורה א"ל ^א עניי מדי
ארבעין בבתייהו וכשר בר ^ב עילאי חלש על
לגביה אביי ורבנן וייתיב וקא אמרי אם איתא
לדר' יוחנן דאמר ^ג חוץ לחומת העזרה קדוש
לייתי לחם ולותבה חוץ לחומת העזרה ולימא אי
הך דקיימא תורה היא הא לחמה ואי לא ליפוק
לחולין משום דאיכא ארבע להניף היכי ליעביד
^ד לנפינהו אבארי? לפני ה' כתיב גוואי קא
^ה מעילי חולין לעזרה הלכך לא אפשר מתקין
לה רב שישא כריה דרב אידי אם איתא
לדחוקיה דאמר ^ו קדשו ארבעים מתוך שמונים
לייתי בהמה ולייתי שמונים בהדה ולימא אי
הך דקיימא תורה היא הא נמי תהוי תורה
והא שמונים דתרווייהו אי הך דקיימא תמורה
היא הא תורה והא לחמה ולקדשו לחו
ארבעים מתוך שמונים משום דקא ממעט
באכילה ^ז דארבעים אמר ליה רב אשי לרב
כהנא אם איתא ^ח לדברי יוחנן דאמר הפריש
חטאת מעוברת וולדה רצה בה מתכפר רצה
בוולדה מתכפר לייתי בהמה מעוברת וימתין
לה עד שתלד ולייתי שמונים בהדה ולימא אי
הך דקיימא תמורה היא ^ט ^י (6) הא וולדה
תורה ^{יא} היא והא שמונים דתרווייהו ואי הך
קיימא תורה היא הא נמי תורה היא והא

שמונים דתרווייהו הוא והאי ליהוי מותר דתתור
רבי יוחנן אם שיירו משוייר דלמא אם שיירו
יוחנן ¹ דאמר אדם מתכפר בשבח הקדש רב
רב דימי בריה דרב הונא מרמזהוריא לרבינא
וליתיי בהמה אחריתי וליתיי שמונים בהדה וכו'
הני תרתי תודות והא שמונים דתרווייהו ואי ק
עלי נמי ליהוי תודה והא שמונים דתרווייהו
² התורה אמרה ³ טוב אשר לא תדור משתדור
ולינודור בתחלה: **מתני'** האומר ⁴ 'הרי עלי ת

לא קדו"י מ"ר. ענין אחר ממעט באבילה דמ' דילמא לא קדש
(ירוש' ב' כ' טעמיה: דא כהן תשכר דמ' חוללה משכר.
תוכפיה בנחו מזה שירלה דכדוהיה ענין חודה יכול לעשותן
משכר אלא וול דלמחי לא תשכר: לוינו בזהה מעורב. משכר
ואלה לנימור דתפריש חוללה לומרהו: חוללה קדו"י פ' מורב ב'
הה שפירשיה: הויא אלף חולל גופא וטעמי וקתנו ו' האלם
ד' ו' תפרישו ו' חולל אלף. טעם דרבי יוחנן ההי שיהי
דלא חשיי חוללה דבעי למימר דכדוהיה ענין חודה שיהי האלם
אלף מזה והי' אין יכול לעשות חוללה וקתן ארין יכול להקדיש
משכר חוללה דתפריש פ' בשבט חוללה וול ד' הפרישה מעורבה
ד' אלף. חולל חולל (חולין ק"ז ב') דלמר עלי: ואל
פ' בתנאי' האומר רבי עלי חוללה ביוא חיה ואלה פ' החו
מזרינו לתמן [כ"ב] ויזין דלמר רבי עלי חוללה דלא חולל

רש"י בת"י

[illegible]

אם אירא ד'חזקיה ב'. בחנוס נקט אם אימא דהא אפי' רבי יוחנן מודה היכא דלמר ליקדשו ארבעים מתוך שמונים כדבארמיני לעיל ושמן דדוקא היכא ^א דלא מיכוין כדלמר (גו) לייתי חולין לעורה דהי' זורק קרבן ^ב ואיכא צניייהו ארבעים דודאי הוו

שמונים ^ג וארבע וזהו ליה ממפריס
 ללחמיות דהכי אמר חזקיה לעיל
 ללחמיות קא מיכוין ובלקן לילא
 למפך דמעיל חולין לעזרה כיון
 ללחמיות קא מיכוין לורך קרבן
 ניכח ופשיד דמי א"ע"פ שכן חולין
 דתמיני צלל חולין (פסחים דף סו:
 מבזליא כשהיא חולין לעזרה ומקדשה
 וסומך עליה ושוחטה אצל בהקן דלעיל
 לילא אלא מהא בהמה ודלמא תמורה
 היא ולא חויא ללחם מעיקרב חולין
 לעזרה קא מעיל ועל חס פ"י כן
 ג' בקונ"ט ^ז ואע"ג דלעיל בפרק המכיל
 (דף מח.) גבי שחט שני כבשים על
 ארבעים תלות חשיבין להו חולין
 צעורה היינו משום דפרקן להו צפנים
 דבחון קא מצי פריך להו ללא ליפלט
 ציואל: **דלמא** אם שיירו אינו
 משויר. לעיל פירשמי ^ח דקש"א
 מתמורה פרק כ"ד מערימין (דף
 סה.) דמשמע דהך הוא דקש"א
 דשמעתא דקסבר רבי יוחנן ^ט אם
 שיירו אינו משויר: **התורה** אמרה
 טוב אשר לא תרור. ואפילו רבי יודנה
 קא חמיר אלא דלמא הרי זו אכל איודה
 הרי עיל לא דלמאת בריר חולין
 (דף ג.) והא דלמרינן בפרק שני מירין
 (טז ע"ט): גבי מת אחד מהם ציוא אחר
 מן השוק וידור כנגדו ציואי צבאל
 שאני והאשם מדיר בנו מירין (ס"ד דף
 סה.) היינו נמי כדי לחכנו צננות:

עודה

האי ליתוי מותר תורה אמר ליה מאן לימא לן דאמר
 יויר דלמא אם שייר אינו משייר והינו "מעמא דרבי
 כפר בשבח הקדש רבינא איקלע לרמהוריא אמר ליה
 נא מדמהוריא לרבינא וליתיי בהמה ולימא הרי עלי
 ייתיי שמונים בהדה ולימא אי הך דקיימא תמורה היא
 מונים דתרייהו ואי הך דקיימא תורה היא והא דאמרי
 הא שמונים דתרייהו ואידך תהוי לאחריות אמר ליה
 שר לא תדור משתדור ולא תשלם ואת אמרת ליקום
 'האומר 'הרי עלי תורה ביא היא ולחמה מן החולין
 תורה

עין משפט
נר מצוה

לֹא אֶמְיִן פֶּעַם מֵהַלְּ
מַעֲהָרָה הַלְּכָה נָו:

רבינו גרשום

[illegible]

שיטה מקובצת

[illegible]